

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא עו.

עין משפט נר מצוה

ה א מ"י פ"ו מהלכות
מכירה הל' י' סגמ ע"ן
פז ע"ש ח"מ י"ט סו
ספ"ב א:
ב ו מ"י ע"ש פ"ב הל' ג
סגמ ע"ש ע"ש ח"מ י"ט
קל"ג ספ"ב ז:

מוסף רש"י

אותיות נקנות במסירה.
המוכר עטר חוב לכתבו
קנה המוכר במסירה אותיות
(ספ"ד ו' ד"א) אינו כ"ך
לכתוב עטר מכירה על
העטר שהוא מוכר לו אלא
משמכר לו עטר שיש לו
על אחרים לכותבו, וממשי
הוא למכורם לה (קדושין
ל' ד' ד"א) דאמריהו כגון עטר
נקנות במסירה בלא קנין ואין
יכול לתמוך בו (בבב"ב ס"ט).
אם עטר ע"ש ע"ש לו
על אחרים לכותבו, וממשי
הוא למכורם לה (קדושין
ל' ד' ד"א) דאמריהו כגון עטר
נקנות במסירה בלא קנין ואין
יכול לתמוך בו (בבב"ב ס"ט).
אם עטר ע"ש ע"ש לו
על אחרים לכותבו, וממשי
הוא למכורם לה (קדושין
ל' ד' ד"א) דאמריהו כגון עטר
נקנות במסירה בלא קנין ואין
יכול לתמוך בו (בבב"ב ס"ט).

רבינו גרשום

ובשטר אם כתוב לו
השטר אחר על שטרות
הללו כדאמר ק"ל ק"ל הוא
וכל שבבב"ב: ואותיות
הן בשב"ב דלא
הן בשאר מטלטלין דאין
הן ממון להכי במסירה
אין בשטר מביא: מטלטלי
היא ובמטלטלי לא צריך
שטרות אלא במשיכה או
במסירה: מביא ובמסירה ליכא
מסירה שהיא אינו יכול
להגביר: אלא במשיכה
בבב"ב: קנין: לא לאו הכי קנין.
(ז) תנא בתרא: ספינה נקנית
במשיכה ואותיות בשטר:
ספינה נקנית במשיכה היינו
במסירה קמא: ומאי אתא
למשמעין ר' נתן: אלא
דרב שמואל איכא בנייהו.
ד"ק סבר לה רב דאמר
כיון שמשך כל שהוא
קנה ר' נתן כן בשמואל
דלא קני עד דמשך לה
כולה: לא ד"ע: לא
פלגי אליבא דרב ושמואל
דלא ידעי אי כרב אי
בשמואל דליכא מליקט ע"ה
דמלתא מאן ס"ל כרב ומאן
שמואל: ובספינה כולי
עלמא לא פליגי דתרייהו
שוו שיעוריהו במשיכה: כי
פלגי באותיות. ה"כ מ"קני:
והכי קאמר ת"ק. ספינה
נקנית במשיכה ואותיות
במסירה. (ג) ספינה נקנית
במשיכה ואותיות במשיכה:
והכי קא"ר ר"י ת"ק וכו':
אי אית שטרות דלא קניא
לא קני: והכמיס אומרים
בין שכתב לו שטר. שפוקה
אותן שטרות ולא מסר לו
לו ולא כתב בו, רבי
אומר כ"ק והכמיס כ"ר
נתן: בב"ב אקאמא. מלתא
ד"ק ר"ב: ספינה נמי.
ה"כ קמא תוקני במסירה
כי היכי דסבירא ליה לרבי:

חסורי מחסרה כו' ספינה נקנית במשיכה ואותיות במסירה.
רבי נתן אומר ספינה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר.
וא"ת ואמאי מגיה במילתיה דתנא קמא ואותיות נקנות במסירה ליתא
במילתיה דת"ק דספינה ואותיות נקנות במשיכה ולא פליגי אלא
שרבי נתן מצריך שטר עם המשיכה
ורבנן לא מצריכי' וי"ל משום דא"כ
בריימא דקתני לקמן אותיות נקנות
במסירה מיהו דלא כה"ל:

רבי נתן אומר ספינה במשיכה ואותיות במסירה ובשטר. לא
צ"ע למימר ואותיות נקנות במשיכה ושטר
דכיון דצ"ע לפלוגי בין ספינה לאותיות
לרבי נתן יחא ליה טפי למימני
מסירה לאותיות כי היכי דתנא
בריימא דלקמן דאותיות נקנות
לכ"ע וכל ה"כ אותיות דשמעין
כ"כ אי כשמואל ובספינה כולי עלמא לא
פליגי כי פליגי באותיות והכי קאמר ליה ר'
נתן לתנא קמא בספינה ודאי מודינא לך
באותיות אי איכא שטר אין אי לא לא
ובפלוגתא דהני תנאי דתנאי אותיות נקנות
במסירה דברי רבי והכמיס אומרים "בין
כתב ולא מסר בין מסר ולא כתב לא קנה
עד שיכתוב וימסור במאי אוקימתא כרבי
ספינה נמי תיקני במסירה דתנאי בספינה
נקנית במסירה דברי רבי והכ"א לא קנה
עד

אמינא ודאי נקנית לחודה לא מהני א"כ י"ש כתיבה עמה אכל
בכתיבה לחודה כג"ל: **א"כ כרבי ספינה נמי תיקני במסירה.** לכחורה
היה נראה להשוות מסירה לאותיות נקנית בספינה וכן משמע
מדקאמר ספינה נמי תיקני במסירה משמע נמי כמו אותיות ואומר
ר"י דאי אפשר לומר כן דלא מלינו מסירה אלא בספינה ובעלי
חיים אכל שאר מטלטלי לא מיקנו במסירה דמתן צברק קמא
קדושין (דף פ"ב) נכסיס שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה
משמע אכל במסירה לא (ב) א"כ אפילו לקנות הקלף לזר ע"פ
לזויתו לא היה קונה במסירה כל שכן לקנות גס השעבוד
דלא מהני¹ ועוד מדקאמר עד שיכתוב וימסור משמע דצ"ע
באותיות קנין חשוב טפי מצבאר דברים ועוד דקתני ספינה
במשיכה ואותיות במסירה ומוקמינן לה בסמיטא דלא קניא התם
מסירה וא"כ היכי קתני (א) נקנות במסירה ע"כ נראה לר"י דעם
המסירה לאותיות כ"ך נקנית במסירה וכן משמע צברק מי שמת
(לקמן דף קנ"א).

מסירה ודאי נקנית לחודה לא מהני א"כ י"ש כתיבה עמה אכל
בכתיבה לחודה כג"ל: **א"כ כרבי ספינה נמי תיקני במסירה.** לכחורה
היה נראה להשוות מסירה לאותיות נקנית בספינה וכן משמע
מדקאמר ספינה נמי תיקני במסירה משמע נמי כמו אותיות ואומר
ר"י דאי אפשר לומר כן דלא מלינו מסירה אלא בספינה ובעלי
חיים אכל שאר מטלטלי לא מיקנו במסירה דמתן צברק קמא
קדושין (דף פ"ב) נכסיס שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה
משמע אכל במסירה לא (ב) א"כ אפילו לקנות הקלף לזר ע"פ
לזויתו לא היה קונה במסירה כל שכן לקנות גס השעבוד
דלא מהני¹ ועוד מדקאמר עד שיכתוב וימסור משמע דצ"ע
באותיות קנין חשוב טפי מצבאר דברים ועוד דקתני ספינה
במשיכה ואותיות במסירה ומוקמינן לה בסמיטא דלא קניא התם
מסירה וא"כ היכי קתני (א) נקנות במסירה ע"כ נראה לר"י דעם
המסירה לאותיות כ"ך נקנית במסירה וכן משמע צברק מי שמת
(לקמן דף קנ"א).

וזשטר. אם כתב לו שטר מכירה על שטרות הללו כדאמר לקמן [ע"ז]
קני לך הוא וכל שעבודיה אכל במסירה בלא שטר לא קני אלא לזר
ע"פ לזויתו וכדלקמן ומש"ה צ"ע שטר אחר עליו" (א) זה ולקמיה פריך
שטר בספינה למה: מסירה דספינה היינו שאחו צבאל שקשורה
בו ולא הוזה ממקומה: ואופיט
במסירה: אכל משיכה אינה אלא
דבצר שגופו ממון דמכי משך ליה
זכה ביה וה"ל לגבי לזר ע"פ לזויתו
מיהני ליה משיכה כשאר מטלטלין
אכל כדי לגבות החוב כ"ך שימסרו
מלוה ליד הלווקח: מטלטלין היא.
ומכי משכה קנייה כד"ן מטלטלין:
אלא לאו הכי קתני. מילתיה דר' נתן:
ואופיט צשטר. כלומר לא שטר צשטר
דמרייהו צ"ע מסירה ואף כרצו
דלמרי לקמן לא קנה עד שיכתוב
וימסור דאי צשטר לחוד קאמר
לאותיות נקנות א"כ רבי נתן דלמר
כנחא לא כרבי ולא כרצו ואם כן
איכא שלש מחלוקות בדבר: ספינה
במשיכה. למה ליה לרבי נתן למימר
היינו מ"ק אלא לאו צדדו כשמואל
קמיפלגי דלמרי מ"ק ספינה נקנית
במשיכה כולה כשמואל ואתא ר' נתן
דהוא תנא בתרא לטפוי דאפילו
במשיכה כל שהוא נקנית כרבי: באופיט.
נקנות במסירה לחוד קמיפלגי ולא
בספינה: מודינא לך. דבמשיכה

מסירה ודאי נקנית לחודה לא מהני א"כ י"ש כתיבה עמה אכל
בכתיבה לחודה כג"ל: **א"כ כרבי ספינה נמי תיקני במסירה.** לכחורה
היה נראה להשוות מסירה לאותיות נקנית בספינה וכן משמע
מדקאמר ספינה נמי תיקני במסירה משמע נמי כמו אותיות ואומר
ר"י דאי אפשר לומר כן דלא מלינו מסירה אלא בספינה ובעלי
חיים אכל שאר מטלטלי לא מיקנו במסירה דמתן צברק קמא
קדושין (דף פ"ב) נכסיס שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה
משמע אכל במסירה לא (ב) א"כ אפילו לקנות הקלף לזר ע"פ
לזויתו לא היה קונה במסירה כל שכן לקנות גס השעבוד
דלא מהני¹ ועוד מדקאמר עד שיכתוב וימסור משמע דצ"ע
באותיות קנין חשוב טפי מצבאר דברים ועוד דקתני ספינה
במשיכה ואותיות במסירה ומוקמינן לה בסמיטא דלא קניא התם
מסירה וא"כ היכי קתני (א) נקנות במסירה ע"כ נראה לר"י דעם
המסירה לאותיות כ"ך נקנית במסירה וכן משמע צברק מי שמת
(לקמן דף קנ"א).

מסירה ודאי נקנית לחודה לא מהני א"כ י"ש כתיבה עמה אכל
בכתיבה לחודה כג"ל: **א"כ כרבי ספינה נמי תיקני במסירה.** לכחורה
היה נראה להשוות מסירה לאותיות נקנית בספינה וכן משמע
מדקאמר ספינה נמי תיקני במסירה משמע נמי כמו אותיות ואומר
ר"י דאי אפשר לומר כן דלא מלינו מסירה אלא בספינה ובעלי
חיים אכל שאר מטלטלי לא מיקנו במסירה דמתן צברק קמא
קדושין (דף פ"ב) נכסיס שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה
משמע אכל במסירה לא (ב) א"כ אפילו לקנות הקלף לזר ע"פ
לזויתו לא היה קונה במסירה כל שכן לקנות גס השעבוד
דלא מהני¹ ועוד מדקאמר עד שיכתוב וימסור משמע דצ"ע
באותיות קנין חשוב טפי מצבאר דברים ועוד דקתני ספינה
במשיכה ואותיות במסירה ומוקמינן לה בסמיטא דלא קניא התם
מסירה וא"כ היכי קתני (א) נקנות במסירה ע"כ נראה לר"י דעם
המסירה לאותיות כ"ך נקנית במסירה וכן משמע צברק מי שמת
(לקמן דף קנ"א).

מסירה ודאי נקנית לחודה לא מהני א"כ י"ש כתיבה עמה אכל
בכתיבה לחודה כג"ל: **א"כ כרבי ספינה נמי תיקני במסירה.** לכחורה
היה נראה להשוות מסירה לאותיות נקנית בספינה וכן משמע
מדקאמר ספינה נמי תיקני במסירה משמע נמי כמו אותיות ואומר
ר"י דאי אפשר לומר כן דלא מלינו מסירה אלא בספינה ובעלי
חיים אכל שאר מטלטלי לא מיקנו במסירה דמתן צברק קמא
קדושין (דף פ"ב) נכסיס שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה
משמע אכל במסירה לא (ב) א"כ אפילו לקנות הקלף לזר ע"פ
לזויתו לא היה קונה במסירה כל שכן לקנות גס השעבוד
דלא מהני¹ ועוד מדקאמר עד שיכתוב וימסור משמע דצ"ע
באותיות קנין חשוב טפי מצבאר דברים ועוד דקתני ספינה
במשיכה ואותיות במסירה ומוקמינן לה בסמיטא דלא קניא התם
מסירה וא"כ היכי קתני (א) נקנות במסירה ע"כ נראה לר"י דעם
המסירה לאותיות כ"ך נקנית במסירה וכן משמע צברק מי שמת
(לקמן דף קנ"א).

(א) [לקמן עו. קסט: קסט.
גימור קסט. קדושין מ:
ספ"ד ו' ד"א] (ב) קדושין מ:
ספ"ד ו' ד"א] (ג) דף קסט: ד"ה
אח"כ (ד) ל"ל מפקדי רש"י,
(ה) רש"י,

הגהות הב"ח

(א) רש"י פ"ו ד"ה ובשטר וכו'
אמר עליו ולקמיה תנא
ומינת זה נמחק: (ב) רש"י
ד"ה אי כרבי וכו' במסירה
לא וא"ל: (ג) בא"ד היכי
קמני אותיות נקנות:

מוסף תוספות

א. ור"ש פ"ו ד"ה דמשיכה
א"כ שייכא אלא ברבר
שגופו ממון וכו'. רש"י.
ב. ולא נחא ליה לזר
ששלו וארבע מחלוקות
דבר, כמו שכתב הר"ב
ר' שמואל וי"ל. ומ"ן.
ג. ע"י לקמן פו. מ"ש.
ד. קצת דוחק דאי
בכתבה לחודה רב דה"ל
למימר והוא לא מסר דהוא
לא. ש"מ"ק צ"ע ג' ג' ג' ג'
ז. דאין דרך שטר
במסירה אלא במשיכה
דבהמה ודפני ספינה שהם
גדולים ורצו במסירה אבל
שאר מטלטלין קנינים
משמע דאין נקנין במסירה
וכל שכן באותיות. מ"ן. י"ד
כ"ס ר"י. ו. ואיכתיב ליה
למימר והוא לא מסר דהוא
אותיות נקנין במסירה. א"כ
ש"מ מסירה שיש בה
משיכה קאמרינן. מ"ן.
ז. דה"ן מ"ל. בעלמא.
ח. מ"ן. י"ד. ו. דמשיכה
עירפא במסירה שומך
הכלי מרשותו של מוכר
לרשותו דאילו מסירה
בדוכתא קניא. רש"י.
הא, דקנייה תלויה ברבר
שטרות רביל לרשותו בוכי,
ודרך הוא כשארם קונה
חפץ שיכול להגבירו, דרבו
להגבירו לאלתר ולכחוסה
לרשותו, אבל אין דרך
לעשות משיכה וזהו
במסירה. ש"מ"ק צ"ע ג' ג'
ה"ל. ו. והאן במסירה
ז. ומימר לא דמי כולי
ז. וכן במסירה דוקא ולא
במשיכה. מ"ן. קדושין סז.
א. ע"ה: ת"ד"ה א"ה:
ב. [ד]מקאמר תיקני נמי
משמעין מדיק דהא במסירה
קאמר וכו"ש במשיכה.
צ"ע. ג'. דמשיכה וכו'
מקום א"ך דמשיכה גדולה
כמה. רש"י. י"ד. דכיון
דסימטא אית ליה למכור
ולוקח בה רשות ההוא
דוכתא דקניא בה ספינה
כולה, דלא משך לה מיניה,
אכתי ברשותא דמוכר
קניא והויה ליה במסירה
ברשות מוכר דלא קניא, ואי
משך לה מיניה לרשותא
אחרתא ע"ה: דלחודא
סימטא גופיה הוא דמשיכה
כיון דלוקח נמי הוא אית
ליה רשותא בהווא סימטא
הו"ל במכר דמשה
מרשותא דמוכר לרשותא
דלוקח. ר"י מ"ג.
י. ומונה ור"י משיכה.
מ"ן. קדושין ס"ז. י. דמק
ומוכר דאפ"ש במסירה אל
מיקני במשיכה אבל
במשיכה ובכ"ס ה"ל דלא
אפ"ש במסירה קניא
במשיכה. ע"ס.